

СТАНОВИЩЕ

от доц. Антон Пенчев Стойков, дп-Тракийски университет, гр. Стара Загора.

Относно: дисертационен труд на тема „Социално включване чрез неформално образование” за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.4. Социални дейности, научна специалност: „Организация и управление извън сферата на материалното производство (социални дейности)“.

Автор: Весела Видкова Марева

Научен ръководител: Проф. Емилия Масларова, дп

Научен консултант: Проф. Красимира Бенкова, дф

Настоящото становище е изготвено на основание заповед № 3473/16.12.2019 на ректора на Тракийски университет, Стара Загора.

1. Представяне на докторанта.

Весела Видкова Марева е докторант в задочна форма на обучение по научната специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (социални дейности) към катедра „Социални дейности” на Медицински факултет, Тракийски университет – Стара Загора. Представените от докторанта документи, както и процедурата по защита са съобразени с Правилника за развитие на академичния състав на Тракийски университет.

2. Актуалност на проблема.

В днешно време съществуват големи предизвикателства пред социалното включване на голям брой млади хора от уязвими групи в нашата страна, въпреки прилаганите политики от страна на отговорните държавни институции с оглед на ограничаването му. Като един от успешните инструменти за социално включване на тази част от обществото се налага неформалното образование. В този смисъл интересът на докторанта Весела Марева към проблема за социалното включване чрез неформално образование е научно и практически обоснован и заслужава нужното внимание. Изборът на

тази проблематика се провокира от обстоятелството, че формалното образование се адаптира по-бавно към динамиката на социално-икономическите проблеми, поради ред причини, докато на неформалното образование е присъща по-висока гъвкавост спрямо тях.

3. *Анализ на дисертационния труд и оценка на съдържанието му.*

Представеният дисертационен труд по структура и обем напълно отговаря на критериите за едно цялостно завършено научно изследване. Графичното оформление е изпълнено много добре. Цитираните общо 130 литературни и електронни източници и правни актове са доказателство за задълбочено проучване във връзка със засегнатата проблематика.

Дисертационният съдържа въведение, четири глави, заключение и изводи. Коректно са формулирани приносите на автора.

Във въведението е извършена обосновка на актуалността на разглеждания проблем, свързан със социалното включване чрез неформалното образование в България. Изведени са значими основания за избора на темата. Формулирана е коректно целта на проучването.

В Първа глава е извършен задълбочен анализ на концепциите и теориите за неформалното образование, изведени са предимствата му по отношение на социалното включване на уязвимите групи. Интересна е гледната точка, защитена от автора, според която то се явява като „превенционален модел спрямо социалното изключване“. В подкрепа на това твърдение идва подробното описание на структурата и най-вече на дейностите, реализиращи се в Международния младежки център за работа с деца и младежи в риск в гр. Стара Загора.

Втора глава е фокусирана върху нормативната и правната регулация на социалното включване и на неформалното образование. Анализирани са детайлно национални и международни актове, относими към тях. Поставен е естествен акцент върху съвременното национално законодателство, имащо отношение към социалното включване. Добро впечатление прави внимателния и прецизен подбор, събрен с предварително очертаните основни цели на изследването. Открити са основните акценти в разглежданите правни актове от гледна точка на проблематиката на дисертационния труд. На базата на

осъществения анализ се извежда необходимостта от разработване на образователни и на трудови стандарти за професията „младежки работник“.

В Трета глава е представен дизайнът на изследването. Изборът му е мотивиран в резултат на теоретичното проучване и вследствие на богатия практически опит на докторанта в областта на разглежданата тематика. Коректно формулирани са обекта, предмета, задачите, целта на изследването, както и издигнатите хипотеза и субхипотези. От подробната социодемографска характеристика на континента на участниците в емпиричното изследване, в която са включени обработка и анализ на данни чрез статистическия пакет SPSS Statistics разработката само печели. Методиката на изследването съдържа адаптиран индекс за включване, използван в три основни измерения-изработване на включващи политики, развитие на включващи практики, създаване на включващи типове култура. Към всяко от тези измерения са посочени основните индикатори на диагностиката, съставляващи същността на индекса.

Глава четвърта обхваща анализът, интрепретацията и дискусията на резултатите от научното изследване. В началото са поместени средните стойности на трите основни измерения и на значимостта на съставящите ги раздели по показателите пол, възраст и социален статус. Анализирана е връзката между тези три измерения от гледна точка на формирането на среда за осъществяване на социално включване чрез образованието с неформален профил. Представени са корелационните зависимости на ниво измерения и подизмерения, които очертават интересни изводи. Чрез извършения дисперсионен анализ на ниво подизмерения е изведена степента на корелация между тях. Следва същинският анализ на резултатите, в който проличава умението на автора да интерпретира и коректно да анализира научни данни. Резултатите от изследването на средните стойности на измеренията дават възможност за потвърждаването на първата субхипотеза. Втората субхипотеза се потвърждава частично чрез търсенето на корелационни зависимости на ниво измерения. Анализът на корелационните зависимости, включващ очертаните взаимовръзки и тенденции дава основание за потвърждаване и на основната хипотеза.

Получените в хода на теоретичното и експерименталното изследване резултати защитават издигнатата от автора теза, според която неформалните образователни дейности

са предпоставка за постигане на успешно социално включване на деца и младежи от уязвими групи.

Всички резултати са онагледени чрез диаграми и графики, което дава възможност за улеснено и възприемане.

В заключението в лаконичен порядък авторът се връща към най-важните акценти от цялостната разработка, разгледани през призмата на основния проблем.

Изводите са формулирани коректно и са напълно съпоставими с анализа на получените в хода на емпиричното изследване данни.

Приноси: Изведени са пет на брой приноси, които са с висока степен на приемливост съобразно представената дисертационна разработка.

Публикации: Представени са три публикации по темата на дисертационния труд, две самостоятелни и една в съавторство.

Автореферат: Представя коректно съдържанието на дисертационния труд и притежава съответствие с него.

Препоръки: По преценка на автора да се извърши по-обстоятелствен сравнителен анализ на формалното и на неформалното образование по посока на социалното включване.

Извършената от докторанта Весела Видкова Марева експериментална работа доказва сериозна теоретична и практическа подготовка и е белег за професионалната компетентност на автора и на неговите научни ръководители.

Като цяло дисертационният труд се отличава с логично изложение и с ясна структура, което произтича от отличната теоретична подготовка на докторанта. Цитираните литературни, правни и интернет източници са актуални и са от различни области, което е доказателство за разнообразни изследователски интереси.

Заключение:

Представеният ми за отзив дисертационен труд на докторант Весела Видкова Марева се отличава с редица достоинства в теоретичен и в практико-приложен аспект.

Налице е сериозно авторско отношение към разглежданата проблематика и висока професионална компетентност в научната област, към която този труд принадлежи.

Въз основа на по-горе посочените приноси и достойнства давам положителна оценка и предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Весела Видкова Марева в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.4. Социални дейности, научна специалност: „Организация и управление извън сферата на материалното производство (социални дейности).“

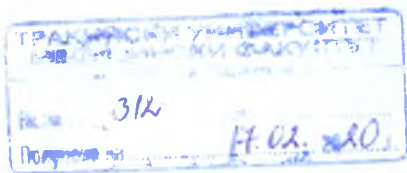
17.02.2020 г.

Стара Загора

Член на научното жури:

/доц. Антон Стойков, дп/

PHD THESIS REVIEW REPORT

Reviewer: Assoc. Professor Anton Penchev Stoykov, Doctor of Pedagogy, Trakia University, Stara Zagora

Title: “**Social Inclusion through Informal Education**” to confer the educational and scientific degree “doctor”¹ to the PhD thesis writer in the field of 3. Social, business and legal sciences, 3.4. Occupational aspect: Social Work, science specialty "Organization and Management outside the Sphere of Material Production (Social Work)".

Author: Vesela Vidkova Mareva

Dissertation Supervisor: Professor Emiliya Maslarova, Doctor of Economic Sciences

Dissertation Consultant: Professor Krasimira Benkova, Doctor of Philosophy

This Review Report has been elaborated in accordance with Ordinance No. 3473/16.12.2019 of the Rector of Trakia University, Stara Zagora.

1. Introducing the PhD Student

Ms. Vesela Vidkova Mareva is a part-time PhD student, scientific specialty: "Organization and Management outside the Sphere of Material Production (Social Work)" at the Department of Social Work, Faculty of Medicine, Trakia University, Stara Zagora. The documents submitted by the PhD student and the PhD thesis defense procedure are in compliance with the Rules on Development of the Academic Staff applicable at Trakia University.

2. Topicality of the Thesis

These days there are serious challenges to the social inclusion of a large number of young people from the vulnerable groups in our country regardless of the policies of the competent state institutions implemented in an effort to solve the problems related to it. Informal education is becoming a popular tool for managing the social inclusion of this part of society. In this sense, the interest of the PhD student Ms. Vesela Mareva in the problem related to social inclusion through informal education is scientifically and practically justified and deserves due attention. The choice of this topic is explained by the fact that formal education tends to adapt more slowly to the dynamics of the socio-economic problems (given

a number of reasons) while informal education stands out with better flexibility.

3. *Analysis of the PhD Thesis and Evaluation of its Contents*

In terms of structure and volume, the reviewed PhD thesis is entirely in compliance with the criteria for a fully completed scientific research. The graphic design is very good. Cited are a total of 130 literature and electronic sources and legislative acts which is an evidence that a profound research has been carried out on the matter.

The thesis comprises of an introduction, four chapters, conclusion and findings. The author's contributions are correctly formulated. The introduction deals with justification of the topicality of the issue associated with social inclusion through informal education in Bulgaria. Presented are some significant reasons justifying the choice of the topic. The objective of the research is correctly formulated.

In Chapter 1 a profound analysis of the concepts and theories about informal education is presented with an accent on its advantages with regard to social inclusion of vulnerable groups. Well-grounded and interesting is the author's opinion according to which the informal education is "a model for prevention of social exclusion". In support of this statement is the detailed description of the structure and in particular of all the activities carried out at the International Youth Center for Work with Children and Young People at Risk in Stara Zagora.

Chapter 2 deals with the regulatory and legislative requirements applicable to social inclusion and the informal education. Analyzed in details are national and international acts related to the above. An emphasis is understandably placed on the current national legislation on social inclusion. A good impression is created by the careful and precise selection in line with the outlined main objectives of the research. Highlighted are the main accents in the cited legislative acts relevant to the topic of the thesis. On the basis of the analysis carried out, determined is the need of elaborating educational and occupational standards for the profession "Youth Worker".

Chapter 3 contains the design of the research. Its choice can be explained with the theoretical research and the extensive practical experience of the PhD student in the field of the topic studied. Correctly formulated are the object, subject, tasks, objective of the research and the constructed hypothesis and sub-hypotheses. From the detailed socio - demographic characteristics of the contingent participants in the empirical research which includes processing and analysis of data using the SPSS statistical software package, the thesis is benefiting only. The methods of the research encompass an adapted Index for Inclusion used

in three main dimensions-elaboration of key policies, elaboration of inclusion practices, elaboration of inclusion types of culture. For each of these dimensions, the main indicators for diagnostics are stated as these comprise the nature of the index.

Chapter 4 contains the analysis, interpretation and discussion of the research results. In the beginning, presented are the mean values of the three main dimensions and the significance of the elements comprising them using the indicators: sex, age and social status. Analyzed is the relationship between these three dimensions considering the creation of an environment for the social inclusion to take place through informal education. Presented are the correlations at dimension and sub-dimension level, drawing some interesting conclusions.

On the basis of the dispersion analysis carried out at a sub-dimension level, determined is the correlation degree. Following this is the actual analysis of the results revealing the author's capability to interpret and to correctly analyze scientific data.

The results from the analysis of the dimensions mean values make it possible to confirm the first sub-hypothesis. The second sub-hypothesis is partially confirmed by searching for correlations at a dimension level. The analysis of the correlations including the outlined relations and tendencies gives grounds for confirming the main hypothesis.

The results obtained in the course of the theoretical and experimental research support the thesis constructed by the author according to which the informal education activities are a precondition for achieving a successful social inclusion for children and young people from the vulnerable groups. All results are supported by diagrams and graphs making it easier to understand.

In the conclusion the author summarizes the most important accents from the whole thesis relevant to the topic.

Findings are correctly formulated and fully compatible with the analysis of the data obtained in the course of the empirical research.

Contributions: Pointed out are five contributions featuring a high degree of acceptability considering the submitted PhD thesis. Presented are three publications on the thesis topic, two autonomous and one in a co-authorship.

Author's abstract: It presents correctly the contents of the PhD thesis and is in compliance with it.

Recommendations: At author's discretion, a more detailed comparative analysis between the formal and informal education with an accent on social inclusion would be appropriate.

The experimental work carried out by the PhD student Ms. Vesela Vidkova Mareva is an evidence for a serious theoretical and practical preparation and reveals the author's professional competence and the professional competence of the author's dissertation advisors.

As a whole, the PhD thesis stands out with logical contents and clear structure resulting from the excellent theoretical preparation of the PhD student. The cited literature, legislative and electronic sources are current and are from different fields which confirms various research interests.

Conclusion:

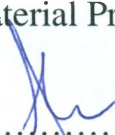
The PhD thesis of the PhD student Ms. Vesela Vidkova Mareva submitted to me for a review features a good number of merits both in theoretical and practical applied aspect.

The author demonstrates a serious attitude towards the topic and high professional competence in the scientific field to which this thesis belongs.

Considering the above-mentioned contributions and merits I herewith give my positive assessment and suggest to the Honorary Jury to confer the educational and scientific degree "doctor" to the PhD thesis writer Ms. Vesela Vidkova Mareva in the field of 3. Social, business and legal sciences, 3.4. Occupational aspect: Social Work, science specialty: "Organization and Management outside the Sphere of Material Production (Social Work)".

17.02.2020

Stara Zagora

.....
Assoc. Prof. Anton Stoykov, Doctor of
Pedagogy
Member of the Scientific Jury